

PATVIRTINTA

Sangrūdodos pagrindinės mokyklos direktoriaus

2024 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. P1-82

DARBUOTOJŲ APRŪPINIMO ASMENINĖMIS APSAUGOS PRIEMONĖMIS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Sangrūdodos pagrindinės mokyklos (toliau – Įstaiga) darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato būtiniausius asmeninių apsaugos priemonių naudojimo darbe ir darbuotojų aprūpinimo jomis reikalavimus.

2. Asmeninė apsaugos priemonė turi būti naudojama, kai negalima išvengti rizikos arba pakankamai jos apriboti kolektyvinėmis apsaugos techninėmis priemonėmis, darbo organizavimo priemonėmis, metodais ar tvarka.

3. Šiame Apraše **asmeninė apsaugos priemonė (toliau – AAP)** – bet kuri priemonė, skirta darbuotojui turėti ar dėvėti, kad jį apsaugotų nuo profesinės rizikos veiksnių (toliau veiksny) ir (ar) pavojų, galinčių kelti grėsmę darbuotojo saugai ir sveikatai, bei kitas šiam tikslui skirtas priedas ar reikmuo.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo, kitų darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų sąvokas.

II SKYRIUS DARBDAVIO PAREIGOS

5. Darbdavys privalo:

5.1. analizuoti ir įvertinti veiksnius ir pavojus, kurių negalima išvengti ar pašalinti kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis ar kitais būdais;

5.2. apibrėžti, kokių savybių privalo turėti AAP tam, kad jos apsaugotų nuo įvertintų veiksnių ir (ar) pavojų, taip pat atsižvelgti ir į pavojus, kuriuos gali sukelti pačios AAP;

5.3. įvertinti veiksnių keliamus ir kitus pavojus ir parinkti AAP, vadovaujantis profesinės rizikos įvertinimo duomenimis, darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų, higienos normų nuostatomis, techniniais ir technologiniais dokumentais, darbo įrenginių techniniais dokumentais ir jų naudojimo instrukcijomis bei kitais dokumentais, Reglamento (ES) 2016/425 nuostatomis;

5.4. sudaryti Profesinės rizikos veiksnių ir pavojų įvertinimo, parenkant AAP, lentelę (-es) (toliau – Lentelė) (1 priedas) atsižvelgiant į Pavyzdinį veiklos rūšių arba veiklos sektorių, kuriose gali reikėti asmeninių apsaugos priemonių, sąrašą pagal profesinės rizikos veiksnius ir pavojus (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų 2 priedas). Jeigu veiksnių ar pavojų yra daugiau, negu nurodyta (1 priedo) lentelėje, arba jei turi būti apsaugotos kitos nei (1 priedo) lentelėje nurodytos kūno dalys, darbdavys šią lentelę papildo reikalingu neišvardytų veiksnių, pavojų ar kūno dalių pavadinimais;

5.5. parengti Darbuotojams nemokamai išduodamų AAP sąrašą (2 priedas), vadovaudamasis sudaryta (-omis) Lentele (-ėmis) ir atsižvelgdamas į Pavyzdinį AAP rūšių, susijusių su pavojais, nuo kurių jos saugo, sąrašą. Darbdavys, rengdamas Darbuotojams nemokamai išduodamų asmeninių apsaugos priemonių sąrašą, privalo konsultotis su darbdavio įgaliotais asmenimis darbuotojų saugai ir sveikatai, specialistais, darbuotojų atstovais;

5.6. informuoti darbuotojus arba jų atstovus ir su jais konsultotis apie visas priemones, kurių imamasi dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos, jei darbuotojai naudoja AAP;

5.7. suderinti su darbuotojų atstovais ir patvirtinti parengtą darbuotojams nemokamai išduodamų AAP sąrašą;

5.8. nemokamai aprūpinti darbuotojus AAP šiame Apraše nustatytais sąlygomis, išskyrus atvejus, kai kolektyvinėje sutartyje nustatyta, kad darbuotojas padengia dalį išlaidų už tas AAP, kuriomis naudojasi ne vien darbo vietoje, arba AAP susidėvėjo, buvo sugadintos ar dingo dėl darbuotojo kaltės;

5.9. užtikrinti, kad skirta naudoti AAP darbuotojų saugos ir sveikatos atžvilgiu atitiktų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/425 dėl AAP jai nustatytus reikalavimus dėl konstrukcijos ir gamybos;

5.10. išduodamos darbuotojui AAP privalo:

5.10.1. apsaugoti nuo galimų kenksmingų, pavojingų veiksnių ir (ar) pavojų, esančių darbo aplinkoje, pačios nesukeldamos papildomos rizikos;

5.10.2. atitikti darbo vietoje esančias sąlygas;

5.10.3. atitikti ergonominius reikalavimus ir darbuotojo sveikatos būklę;

5.10.4. tiksliai tikti darbuotojui, atlikus visus būtinus pakeitimus (priderinimus);

5.11. aprūpinti darbuotoją, kurį vienu metu veikia daugiau kaip vienas veiksnys ar (ir) pavojus, visomis reikiamomis AAP, kurios būtų tarpusavyje suderintos ir garantuotų apsaugą nuo šių veiksnių ir (ar) pavojų;

5.12. nustatyti AAP naudojimo sąlygas, ypač naudojimo trukmę, atsižvelgiant į įvertintą riziką, jos dažnį, kiekvieno darbuotojo darbo vietos charakteristiką ir AAP eksploatacines savybes;

5.13. užtikrinti, kad AAP naudojimas nesukeltų sveikatos ar higienos problemų skirtingiems darbuotojams, kai susidarius aplinkybėms tas pačias AAP turi dėvėti daugiau kaip vienas darbuotojas, nes AAP iš principo yra skirtos asmeniniam naudojimui;

5.14. informuoti darbuotojus, atliekant instruktavimą darbo vietoje, apie naudojamų AAP paskirtį ir apie tai, nuo kurių veiksnių ir (ar) pavojų jos saugo; rengti AAP dėvėjimo ir naudojimo mokymus ir, jei reikia, demonstravimą; pagrindinius naudojimosi reikalavimus įrašyti į darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas;

5.15. užtikrinti, kad AAP būtų naudojamos pagal AAP gamintojo parengtoje naudojimo instrukcijoje nurodytą paskirtį (išskyrus specifines ir išskirtines aplinkybes) ir naudojimo instrukcijas. Tokios instrukcijos turi būti darbuotojams suprantamos;

5.16. išduoti nemokamai analogišką AAP vietoj pirma nustatyto laiko susidėvėjusios, sugėdusios ar dingusios;

5.17. užtikrinti gerą AAP veikimą ir tinkamą higieninę būklę, atliekant būtiną priežiūrą, taisymą ir pakeitimą naujomis;

5.18. darbuotojams nemokamai duoti plovimo, kenksmingumo pašalinimo priemonių, jei darbai susiję su pavojingų cheminių medžiagų ar jų preparatų naudojimu, atsižvelgiant į cheminės medžiagos saugos duomenų lapo informaciją apie medžiagos ar preparato savybes ir nuorodas dėl kenksmingumo pašalinimo priemonių naudojimo;

5.19. darbdavys analizuodamas ir vertindamas veiksnius ir (ar) pavojus, turi leisti darbuotojams ar jų atstovams dalyvauti vertinant riziką, parenkant AAP, bei teikti pasiūlymus šiais klausimais;

5.20. darbdavys, vadovaudamasis įstaigoje sudarytu darbuotojams nemokamai išduodamų AAP sąrašu, AAP nemokamai aprūpina moksleivius ir studentus, atliekančius darbinę praktiką, jeigu įstaigoje tokių yra.

6. Vienkartinėmis asmeninėmis apsaugos priemonėmis darbuotojai aprūpinami pagal poreikį. Jos yra darbuotojams žinomose ir lengvai prieinamose darbo vietose, todėl jų apskaita nevedama. Draudžiama pakartotinai dėvėti vienkartinės AAP.

III SKYRIUS DARBUOTOJO PAREIGOS

7. Darbuotojas privalo:

7.1. nepradėti dirbti be AAP, kai to reikalauja darbuotojų saugos ir sveikatos norminiai teisės aktai, tarp jų įstaigos vietiniai (lokaliniai) norminiai teisės aktai, ir naudoti jas viso darbo proceso metu;

7.2. rūpestingai prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį AAP, laiku pranešti darbdaviui ar darbdavio įgaliotam asmeniui darbuotojų saugai ir sveikatai apie jų susidėvėjimą, užterštumą, netinkamumą naudoti;

7.3. dirbdamas, įpareigojančiais saugos ir sveikatos apsaugos ženklais pažymėtose darbo vietose, naudoti šiuose ženkluose nurodytomis AAP, pvz.:

				
dirbti tik su kauke; būtina naudoti apsauginį veido skydelį;	dirbti tik su apsauginiais akiniais;	būtina dėvėti apsauginius darbo rūbus;	būtina avėti apsauginę avalynę;	būtina naudoti apsaugines pirštines;
				
dirbti tik su ausinėmis;	dirbti su šalmu;	Privaloma dėvėti signalinius rūbus	būtina prisiegti apsauginį pririšimą;	būtina naudoti apsauginį skydelį;
				
būtina naudoti kvėpavimo takų apsaugines priemones;	būtina avėti apsauginę (vienkartinę) avalynę;	būtina dėvėti apsauginę (vienkartinę) kepuraitę;	būtina dėvėti apsauginę (vienkartinę) prijuostę;	būtina dėvėti apsauginius darbo rūbus.

7.4. pasinaudojęs AAP, gražinti ją į tam skirtą vietą;

7.5. Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka atlyginti žalą, jeigu AAP dėl darbuotojo kaltės dinga arba buvo sugadinta.

IV SKYRIUS
ASMENINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ IŠDAVIMAS IR GRAŽINIMAS.
DARBUOTOJŲ ASMENINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ APSKAITOS KORTELIŲ
PILDYMAS

8. Įstaigos vadovo įsakymu paskirtas asmuo (toliau - atsakingas asmuo), AAP išduoda, priima bei atsako už jų tinkamą saugojimą, vadovaudamasis įstaigoje patvirtintu darbuotojams nemokamai išduodamų AAP sąrašu ir šiuo Aprašu.

9. Vadovaudamasis įstaigoje patvirtintu darbuotojams nemokamai išduodamų AAP sąrašu, darbdavį atstovaujančio asmens įsakymu paskirtas atsakingas asmuo pildo darbuotojų AAP apskaitos korteles (toliau - Apskaitos kortelė) (3 priedas).

10. Apskaitos kortelėje surašomi visi reikalingi duomenys apie darbuotoją. Apskaitos kortelėje pasirašo atsakingas asmuo ir darbuotojas, kuriam pildoma AAP Apskaitos kortelė. Vienam darbuotojui rengiami du apskaitos kortelės egzemplioriai:

10.1. vienas apskaitos kortelės egzempliorius išduodamas pasirašytinai darbuotojui;

10.2. kitas apskaitos kortelės egzempliorius saugomas įstaigoje.

11. AAP išdavimo (grąžinimo) žiniaraštyje (4 priedas) surašoma, kokios AAP išduotos (grąžintos), data, kiekis, joje pasirašo darbuotojas, gavęs (grąžinęs) AAP.

12. AAP yra darbdavio nuosavybė, todėl ji turi būti grąžinta atleidžiant darbuotoją iš darbo, perkeltiant į kitą darbą toje pačioje įstaigoje.

13. Susidarius tam tikroms aplinkybėms, dėvėtos AAP gali būti duodamos kitiems darbuotojams tik išskalbtos, išvalytos ir dezinfekuotos.

V SKYRIUS
ASMENINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ LAIKYMAS IR PRIEŽIŪRA

14. AAP turi būti laikomos vadovaujantis gamintojo parengtoje naudojimo instrukcijoje nustatytais reikalavimais.

15. AAP bandymai ir periodiniai patikrinimai atliekami įstaigos gamintojo instrukcijose numatyta tvarka ir terminais. Išlaikiusios bandymus priemonės turi turėti žymą, su būsimos patikros data, o neišlaikiusios bandymų - pataisytos ir iš naujo išbandytos arba, jeigu jos nebetinka, sunaikintos.

16. AAP laikomos įstaigos patalpose ar vietose, įrengtose vadovaujantis buitines, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimais.

17. Draudžiama darbuotojams išduoti neišskalbtas, neišvalytas, nedezinfekuotas AAP.

18. AAP turi būti chemiškai valomos, skalbiamos, dezinfekuojamos pagal gamintojo parengtoje naudojimo instrukcijoje nurodytas rekomendacijas įstaigos lėšomis kolektyvinėje sutartyje arba darbdavio nustatyta tvarka (čia aprašoma įmonėje nustatyta tvarka).

19. Valant, skalbiant, dezinfekuojant turi būti išsaugotos AAP savybės.

20. Jei naudojimas ar netinkama priežiūra akivaizdžiai pakenkė AAP efektyvumui bei kokybei, priemonės negalima išduoti naudoti.

21. Darbuotojui susirgus infekcine liga, AAP, kuriomis jis naudojosi ir per kurias galėjo išplisti ligos užkratas, turi būti dezinfekuotos ir (arba) sunaikintos. Patalpą, kurioje jos buvo laikomos, būtina dezinfekuoti.

22. Darbo avalynės priežiūrai yra sudarytos tinkamos sąlygos (paskirtos batų valymo vietos, šepetėliai, tepalas ir t. t.).

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Darbdavio patvirtintas Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis tvarkos aprašas ir atskiri jo priedai yra įstaigos vietinis norminis teisės aktas. Juo privalo vadovautis įstaigos darbuotojai, kurie dirba veikiami veiksnių ir (ar) pavojų.

24. Tarp darbdavio ir darbuotojo iškilęs ginčas dėl darbuotojo aprūpinimo AAP sprendžiamas Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo nustatyta tvarka.

PARENGĖ:

UAB „VERSLO ALJANSAS“ (302327605)

KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS SANGRŪDOS PAGRINDINĖ MOKYKLA

(padalinio, skyriaus pavadinimas, darbo vieta (pareigos, atliekamas darbas))

PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIŲ IR PAVOJŲ ĮVERTINIMO, PARENKANT ASMENINES APSAUGOS PRIEMONES,LENTELĖ

Profesinės rizikos veiksniai ar pavojai

Kūno dalyס, kurios turi būti apsaugotos	Fiziniai						Cheminiai (įskaitant nanomedžiagas)						Biologiniai			Kiti pavojai										
	Mechaniniai						Fizikiniai			Aerozoliai			Skystai			Aerozoliuose	Skystuose	Medžiagose, žmonėse gyvūniuose ir kt.	Skendimas	Degunies trukumas	Nematumas					
	Krentantys arba išlindę daiktai, khitrys, didelio slėgio srovė		Sidus pavirtalai	Aukštis	Statinė apkrova kūniui	Fiziniai sužalojimai (nutrynimas, pradūrimas, pjūvimas, kankinimas, žaizdos, durtinės žaizdos)	Vibracija	Trūkšmas	Karštis, ugnis	Šaltis	Elektros smūgis (tiesioginis arba netiesioginis sąlytis)	Statinė elektra	Nefonizuojantieji spinduliuotė, įskaitant saulės spinduliuotė, išskyrus tiesioginį saulės šėėjimą	Fonizuojantieji spinduliuotė	Kietosios medžiagos (dulkes, aerozoliniai oro teršalai, dūmai, skandulinės medžiagos ir nanomedžiagos	Skystai (dulksna, rūkas)	Skystai	Patirtimas	Triskalai, pūrsalai, srovės	Triskalai, pūrsalai, srovės	Tiesioginis ir netiesioginis sąlytis	Tiesioginis ir netiesioginis sąlytis	Tiesioginis ir netiesioginis sąlytis	Triskalai, pūrsalai, srovės	Dujos ir garai	
	Galva	Kaukolė																								
	Visa																									
	Ausys																									
	Akys																									
	Veidas																									
	Kvėpavimo sistema																									
	Plauštos																									
	Rankos (jų dalyס)																									
	Pėdos																									
	Kojos (jų dalyס)																									
	Oda																									
	Liemuo / pilvas																									
	Visas kūnas																									
	Dalis kūno																									

20. m. mėn. d.

Profesinės rizikos veiksnių ir pavojų įvertinimo, parenkant asmenines apsaugos priemones, lentelė (toliau – lentelė) užpildė:

(parcigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis
apsaugos priemonėmis tvarkos aprašo
2 priedas

KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS SANGRŪDOS PAGRINDINĖ MOKYKLA
DARBUOTOJAMS NEMOKAMAI IŠDUODAMŲ ASMENINIŲ APSAUGOS
PRIEMONIŲ
SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Darbuotojo pareigos, darbo vieta, pareigos	Asmeninės apsaugos priemonės pavadinimas, tipas, markė, paskirtis ir t. t	Tinkamumo naudoti terminas

*eksploatacijos terminas nustatomas gamintojo norminėje dokumentacijoje

Sąrašą sudarė

_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardo raidė, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardo raidė, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardo raidė, pavardė)

Pastaba. Sąrašą tvirtina darbdavys, prieš tai jį suderinęs su darbuotojų atstovu.

Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis tvarkos aprašo
3 priedas

**KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS SANGRŪDOS PAGRINDINĖ MOKYKLA
DARBUOTOJO ASMENINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ APSKAITOS
KORTELE NR. _____**

Vardas _____
Pavardė _____
Darbo laiko apskaitos žiniaraščio Nr. _____
Padalinys _____
Darbo vieta _____
Pareigos _____
Priėmimo į darbą data _____

Lytis _____
Ūgis _____
Dydis: _____
drabužio _____
avalynės _____
galvos apdangalo _____
Kitos _____

ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS (pagal patvirtintą sąrašą)

Eil. Nr.	Asmeninės apsaugos priemonės pavadinimas, tipas, markė, paskirtis ir t. t.	Pagrindas išduoti	Kiekis	Mato vienetas	Tinkamumo naudoti terminas
1.		Nemokamai išduodamų AAP sąrašas			
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

*eksploatacijos terminas nustatomas gamintojo norminėje dokumentacijoje

20 ____ m. _____ mėn. ____ d.

Darbdavys ar jo įgaliotas asmuo _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Vieną egzempliorių gavau: _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Su man išduotų asmeninių apsaugos priemonių dėvėjimo ir naudojimo reikalavimais (gamintojo instrukcijomis) susipažinau:

_____ (parašas)

Su darbuotojo pareigomis naudojant asmenines apsaugos priemones susipažinau*:

_____ (parašas)

Darbuotojo pareigos naudojant asmenines apsaugos priemones (toliau – AAP)*:

1. nepradėti dirbti be AAP, kai to reikalauja darbuotojų saugos ir sveikatos norminiai teisės aktai, tarp jų įstagos vietiniai norminiai teisės aktai, darbo priemonių ir įrenginių naudojimo instrukcijos ir naudoti jas viso darbo proceso metu;
2. AAP naudoti pagal paskirtį ir jas prižiūrėti, laiku pranešti darbdaviui ar jo įgaliotiems asmenims apie jų susidėvėjimą, užterštumą, netinkamumą naudoti, galiojimo termino pasibaigimą; nedirbti su netinkamomis naudoti AAP; netinkamas naudoti AAP grąžinti ir reikalauti jas pakeisti tinkamomis naudoti; pasinaudojęs AAP, grąžinti ją į tam skirtą vietą.

Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis
apsaugos priemonėmis tvarkos
aprašo
4 priedas

**SANGRŪDOS PAGRINDINĖ MOKYKLA
ASMENINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ IŠDAVIMO (GRAŽINIMO)
ŽINIARAŠTIS NR. _____**

Darbuotojas _____
(vardas, pavardė, padalinys, pareigos, darbo laiko apskaitos žiniaraščio Nr.)

Eil. Nr.	Asmeninių apsaugos priemonių išdavimo data	Asmeninės apsaugos priemonės pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis	Parašas (gavėjo)	Asmeninių apsaugos priemonių gražinimo data	Parašas (grąžintojo)

Išdavė: _____
(pareigų pavadinimas, vardas, pavardė, parašas)